

FINANSPOLICY

RIKTLINJER OCH RAMAR FÖR SKULDFÖRVALTNINGEN INOM
LIDKÖPINGS KOMMUN

ANTAGEN KF 2021-11-22

Innehållsförteckning

1. Finanspolicyns syfte.....	4
2. Finansverksamhetens mål	4
3. Organisation och ansvarsfördelning.....	4
3.1 Kommunfullmäktige.....	5
3.2 Kommunstyrelsen	5
3.3 Internbanken	5
3.4 Kommunstyrelsens verksamheter.....	6
3.5 Bolagen.....	7
3.6 Internbanksrådet	7
4. Likviditetsförvaltning.....	7
5. Finansiering.....	8
5.1 Målsättning	9
5.2 Riskhantering.....	9
5.3 Derivatinstrument	10
6. Utlåning.....	11
6.1 Internbankens prissättning.....	11
7. Rapportering.....	12
Bilaga 1 – Ränte- och kapitalbindning	12
Bilaga 2 - Godkända upplåningsformer	12
Bilaga 2 - Godkända motparter upplåning.....	12
Bilaga 2 - Godkända derivatinstrument	12
Bilaga 2 - Godkända motparter derivat.....	12

1. Finanspolicyns syfte

Denna finanspolicy anger ramar och instruktioner för hur finansverksamheten inom kommunen och de kommunala bolagen skall bedrivas. Med finansverksamhet avses likviditetsförvaltning och finansiering.

Syftet med denna finanspolicy är att:

- Fastställa finansverksamhetens mål
- Fastställa ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten skall organiseras och hur ansvarsfördelningen är fastställd
- Fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten
- Fastställa ramar och riktlinjer för rapportering, kontroll och uppföljning av finansverksamheten

2. Finansverksamhetens mål

Finansverksamhetens mål är att:

- Säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- Inom finansiella riktlinjens ramar uppnå bästa möjliga finansnetto för koncernen
- Säkerställa att finansverksamheten bedrivs med en god intern kontroll och utan spekulativa inslag
- Genom samordning i internbanken, samla kompetensen, effektivisera verksamheten och uppnå stordriftsfördelar

3. Organisation och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelse och internbank. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen framgår av kommunstyrelsens reglemente. Delegering av beslutsrätt från kommunstyrelsen till delegat framgår av kommunstyrelsens delegeringsordning.

Ansvar för finansverksamheten inom kommunkoncernen fördelas enligt följande;

3.1 Kommunfullmäktige

Ansvarar för att följa utvecklingen av finansverksamheten genom årsbokslut och övrig finansiell rapportering i enlighet med den årligt fastställda planen för ekonomisk rapportering. Kommunfullmäktige skall årligen fatta beslut om:

- Beloppsramar för koncernens kontokrediter och lånelöften under kommande budgetår
- Beloppsramar för koncernens nyupplåning under kommande budgetår
- Beloppsramar för koncernens omsättning av lån under kommande budgetår
- Beloppsramar för utlåning till koncernens bolag under kommande budgetår
- Beloppsramar och villkor för borgen till kommunens bolag under kommande budgetår
- Nya upplåningsformer under kommande budgetår
- Nivån på den bedömda marknadsmässiga marginalen som åläggs bolagen och den administrativa avgiften
- Eventuella revideringar i Finanspolicyn

3.2 Kommunstyrelsen

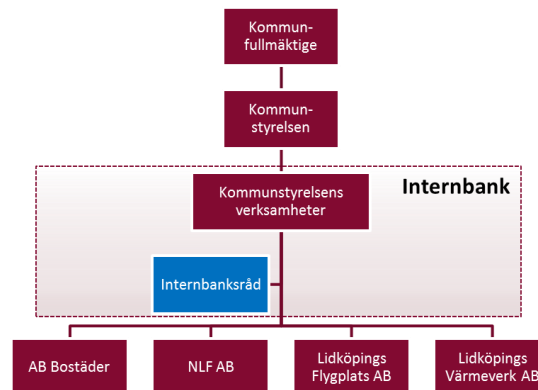
Kommunstyrelsen skall:

- Vid behov, lämna förslag till kommunfullmäktige om revideringar av kommunens Finanspolicy
- Löpande följa finansverksamheten genom finansiell rapportering

3.3 Internbanken

Internbankens övergripande uppdrag är att ansvara för kommunkoncernens kapitalförsörjning, tillgodose kommunkoncernens behov av finansiell kompetens, samordna finansverksamheten samt verka för att på bästa sätt uppnå målet med finansverksamheten.

Förhållandet mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelse och internbanken framgår av nedanstående organisationsskiss:

3.4 Kommunstyrelsens verksamheter

Ekonomichefen ansvarar för att

- Säkerställa kommunkoncernens kapitalförsörjning
- Vid behov föreslå uppdatering av Finanspolicyn, riktlinjerna för finansverksamheten och reglerna för finansverksamheten
- Verkställa extern upplåning, utlåning, derivat, placeringar och övriga för kommunkoncernen erforderliga finansiella transaktioner
- Bevaka och hantera kommunens finansiella risker
- Utarbeta arbetsprocesser, rutiner och instruktioner för finansverksamheten samt säkerställa att alla finansiella aktiviteter bedrivs med god intern kontroll
- Rapportera till Kommunstyrelsen enligt anvisningar för uppföljning
- Upprätta rapporteringsstruktur
- Samordna kontakter med banker och andra finansiella institutioner
- Samordna betalningsflöden, likviditetshantering och andra banktjänster
- Sammanställa koncernens likviditetsbehov
- Sammankalla och leda internbanksrådet
- Bevaka utvecklingen på de finansiella marknaderna och av tjänster som kan vara till nytta för kommunkoncernen
- Tillgodose kommunkoncernens hela behov av finansiell kompetens, genom att erbjuda kommunkoncernen intern och extern rådgivning
- Koncernkontosystem för att samordna betalningsflöden

- Upprätthålla finansadministrationen och se till att det, för uppdraget, finns ett ändamålsenligt systemstöd

Redovisningschefen ansvarar för att

- Administrera och redovisa internbankens betalningstransaktioner
- Kontrollera att internbankens transaktioner överensstämmer med beslutsunderlag
- Rapportera avvikelser och andra felaktigheter till Ekonomichef

3.5 Bolagen

Ansvarar för att tillhandahålla den rapportering och information som behövs för att internbanken ska kunna hantera upplåning och likviditetsplanering.

3.6 Internbanksrådet

Som en del i den finansiella samordningen ska ett internbanksråd finnas. Det ska utgöra en mötesplats för kompetensutveckling, informationsutbyte och främjande av samarbete. Rådet ska bestå av tjänstemän från kommunen och bolagen samt en extern finansiell rådgivare. Internbanken är sammankallande.

Väsentliga frågeställningar inom det finansiella området ska förankras i internbanksrådet i syfte att skapa en samsyn inom kommunkoncernen. I de fall internbanksrådet och internbanken inte är överens i någon väsentlig frågeställning ska en återrapportering ske till Kommunstyrelsen.

Internbanksrådet ska mötas minst tre gånger per år där minnesanteckningar ska föras. Vid mötena ska internbanken föredra finansrapporten som en uppföljning av finansverksamheten.

4. Likviditetsförvaltning

Likviditetshanteringen ska bedrivas med målet att samordna kapitalströmmarna i kommunkoncernen och att sänka räntekostnaderna genom effektiva betalningsrutiner och god likviditetsplanering. Internbanken svarar för samordning och planering av

kommunkoncernens hela likviditet. Kommunkoncernens penningströmmar ska samlas i ett koncernkonto.

Koncernens likviditetsbehov ska sammanställas av internbanken. Bolagen och kommunen rapporterar likviditetsprognoser enligt anvisningar från internbanken. Likviditetsplaneringen ska vara till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort och lång sikt samt utgöra underlag för beslut om upplåning och amorteringar

En god betalningsberedskap uppnås genom att hålla en likviditetsreserv. Denna reserv garanterar att kommunkoncernen vid varje tillfälle fullföljer sina betalningsförpliktelser. I likviditetsreserven räknas in:

- Kassa och bank
- Ej utnyttjade kreditlöften
- Finansiella tillgångar som kan omsättas inom tre bankdagar

5. Finansiering

Kommunfullmäktige fattar årligen beslut om ramar för kontokrediter och långfristig upplåning i form av ramar för nyupplåning och omsättning av lån som ska gälla för det kommande budgetåret. Extern upplåning får endast göras av internbanken i Lidköpings kommuns namn.

Lidköping kommun ska vara en attraktiv låntagare och ha en sådan framförhållning att kommunen alltid kan erbjudas finansiering till marknadens bästa villkor för jämförbara låntagare och säkerheter. I syfte att sprida finansieringsrisken och att över tiden säkerställa tillgången till upplåning och uppnå en kostnadseffektiv finansiering ska alternativa finansieringslösningar kontinuerligt utvärderas. Utvecklingen på kreditmarknaden ska följas för att nya möjligheter till effektiv finansiering ska kunna identifieras. Beslut om att ingå avtal om finansiell leasing skall fattas av kommunfullmäktige. Godkända former för upplåning och godkända motparter framgår av bilaga 2.

5.1 Målsättning

Den övergripande målsättningen för kommunens skuldförvaltning är att:

- Förvalta koncernens skuldportfölj på ett kostnadseffektivt sätt
- Ha en god framförhållning vid upplåning
- Eftersträva en jämn förfalloprofil
- Sprida upplåningen på flera motparter

5.2 Riskhantering

Finansiell verksamhet är förknippad med risktagande, dels i form av finansiella risker, dels i form av operativa risker. För varje betydande finansiell risk ska det finnas en tydligt angiven strategi och riktlinjer.

5.2.1 Refinansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. För att minska finansieringsrisken skall kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid enligt fördelning beskriven i bilaga 1.

5.2.2 Ränterisk

Med ränterisk avses risken för att en snabb förändring av marknadsräntorna påverkar kommunkoncernens finansnetto negativt. Som låntagare medför kortare räntebindning en högre kassaflödeskänslighet vilket ses som ökad risk. En längre räntebindning ökar stabiliteten men kan samtidigt vara en nackdel vid nedgång i marknadsräntan. Ränteriskstrategin ska utgöras av en balanserad kombination av rörlig ränta och fast räntebindning.

Ränteriskstrategin uttrycks som en normportfölj som beskrivs som en förfallostruktur för räntebindningen i låneavtalen kombinerat med derivatinstrument. Till normportföljen finns risklimiter som uttrycks som maximal respektive minimal avvikelse från normportföljen. Normportföljen med risklimiter beskrivs i bilaga 1.

5.2.3 Valutarisk

Placering och upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten. Betalningsflöden i utländsk valuta skall kurssäkras om de uppgår till ett motvärde motsvarande minst 1 mkr.

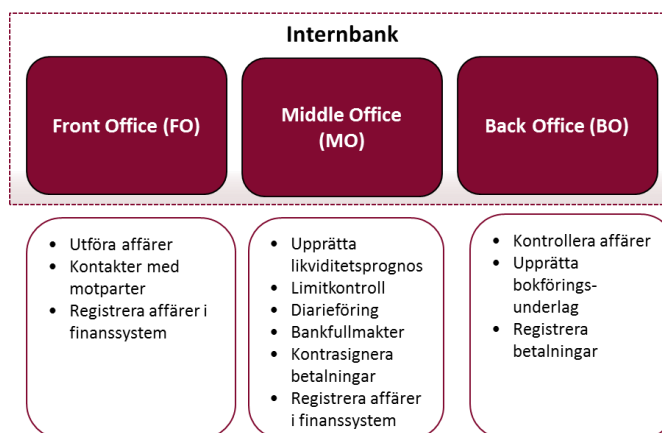
5.2.4 Operativa risker

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller

felaktiga system. De operativa riskerna ska begränsas genom uppdaterade och väl dokumenterade rutinbeskrivningar och arbetsinstruktioner.

Följande gäller för att säkerställa god intern kontroll:

- En hög administrativ kvalitet, där personalens kompetens och befogenheter är tillräckliga och adekvata.
- Dokumenterade och uppdaterade rutiner och processer, som är kända av personalen, samt fungerande backup-rutiner.
- IT-system som är verksamhetsanpassade, säkra och tillförlitliga.
- Legal dokumentation som korrekt motsvarar kommunens affärsrelationer, samt att lagar och regler tolkas på rätt sätt när finansiella kontrakt upprättas.
- Säkerställa att finanshanteringen sker i linje med finansiella riktlinjen och dess tillämpningsanvisningar avseende ansvar, rapportering och hanteringen av finansiella risker. Ansvaret ska vara väl definierat och rapporteringsvägarna ska vara tydliga.
- Att så långt som möjligt säkerställa personoberoende och funktionsåtskillnad.

5.3 Derivatinstrument

Som ett led i den finansiella riskhanteringen är användningen av derivatinstrument flexibelt och kostnadseffektivt. All användning av derivatinstrument förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker och administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer. Kommunkoncernens derivattransaktioner ska upphandlas av internbanken. Lidköping kommun ska ha derivatavtal med minst två externa motparter.

Godkända derivatinstrument och godkända motparter beskrivs i bilaga 2

6. Utlåning

Utlåning får ske till kommunens majoritetsägda bolag inom de ramar som kommunfullmäktige beslutat. Internbanken kan förmedla intern långfristig utlåning till bolagen genom skuldebrev. Skuldebreven anger den limit, eller begränsning, som utlåningen avser.

För effektiv administration utnyttjas koncernkontosystemet som plattform för internbankens utlåning. Koncernkontosystemet loggar aktuellt saldo för respektive bolag och beräknar ränta på saldot dagligen. Kvartalsvis debiteras respektive bolag genom att kvartalets räntekostnader dras från kontot. Beräkning av aktuell räntesats sker av internbanken och underlag för ränteberäkning skickas till respektive bolag månadsvis.

All utlåning ska ske så att kommunens finansiella risker begränsas. Utlåning och borgen ska dokumenteras i avtal mellan parterna och vara begränsad ifråga om belopp och tid.

6.1 Internbankens prissättning

Internbankens prissättning ska vara transparent och eftersträva marknadsmässiga villkor i syfte att möta lagkrav på konkurrensneutralitet för de verksamheter som verkar i konkurrens med privata aktörer. Internbankens villkor ska därmed inte vara sämre eller bättre än de villkor företaget skulle kunna få på egna meriter. Med marknadsmässiga villkor avses det pris som är resultatet av nedanstående delar. För verksamhet som inte är konkurrensutsatt utgörs prissättningen av internbankens självkostnadspris (kostnad för upplåning och en administrativ avgift).

- **Internbankens kostnad** för extern upplåning.
- **En bedömd marknadsmässig marginal.** Marginalen ska avspegla den kostnad respektive bolag bedöms ha för att finansiera sig på egna meriter för respektive kredit i kommunkoncernens samlade låneportfölj. Varje enskild kredit i kommunkoncernens portfölj bedöms vid upplåningstillfället och marginalen beräknas därefter som ett vägt genomsnitt på respektive bolags låneportfölj. Internbanken ska följa och löpande dokumentera utvecklingen av prissättningen, dels för att styrka konkurrenskraftig finansiering gentemot bolagen och dels för att otillbörlig konkurrens inte ska

uppstå. Internbankens prissättning ska löpande redovisas till internbanksrådet och kommunstyrelsen.

- **En administrativ avgift.** Avgiften ska täcka kommunens kostnader för finansverksamheten som personal, datasystem, rådgivning mm. Avgiften ska löpande revideras utifrån verkliga kostnader.

7. Rapportering

Kommunstyrelsen skall två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut, lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunens finansverksamhet. Rapporten skall innehålla följande uppgifter:

- Aktuell likviditetssituation
- Skuldportföljens volym, instrument och motparter
- Skuldportföljens kapitalbindning i förhållande till normportföljen
- Skuldportföljens räntebindning i förhållande till normportföljen
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats
- Skuldportföljens derivat fördelat på instrument och motparter
- Kommunens borgensåtagande fördelade på respektive motpart
- Eventuella avvikelser från finansiella riktlinjen

Bilaga 1 – Ränte- och kapitalbindning

Bilaga 2 - Godkända upplåningsformer

Bilaga 2 - Godkända motparter upplåning

Bilaga 2 - Godkända derivatinstrument

Bilaga 2 - Godkända motparter derivat

BILAGA 1 – FÖRFALLOPROFIL RÄNTE- OCH KAPITALBINDNING

Räntebindning

Den av kommunfullmäktige fastställda normportföljen och maximalt tillåtna avvikelser från denna uttryckt i procentenheter följer nedan.

Andel av den totala låneportföljen med räntebindningsförfall inom följande löptidsintervall:

Intervall	< 1 år	≥ 1 år < 3 år	≥ 3 år < 5 år	≥ 5 år < 7 år	≥ 7 år < 10 år
Normportfölj %	40	15	15	15	15
Maximal andel %	50	25	25	25	25
Minimal andel %	30	5	5	5	5

Kapitalbindning

Låneavtal samt kreditlöften, nettoberäknat, får förfalla till refinansieringsomförhandling enligt nedanstående tabell. Notera att kravet på likviditetsreserv vid var tid är överordnad andelen för maximalt förfall inom i de två första intervallen.

- Med kreditlöften avses checkkredit och kreditlöften med avtalad löptid, uppsägningsvillkor och marginal.
- Med nettoberäknat menas att vid låneförfall tas hänsyn till eventuellt utestående kreditlöfte.

Intervall	< 1 år	≥ 1 år < 3 år	≥ 3 år < 5 år	> 5 år
Maximal andel %	35	50	50	50
Minimal andel %	0	20	20	0

BILAGA 2 - MOTPARTER OCH RISKBELOPP

Godkända motparter vid upplåning

- Banklån från svensk eller utländsk bank
- Utgivande av obligation eller annat löpande skuldebrev
- Tecknande av skuldebrev med annan finansiell institution eller placerare
- Lån hos Europeiska Investerings Banken (EIB) eller Nordiska Investerings Banken (NIB)

Kommunfullmäktige ska besluta separat om publika låneprogram som certifikatsprogram och obligationsprogram.

Godkända motparter vid derivataffärer

Nedan specificeras tillåtna motparter gällande kreditlöften och derivatinstrument samt övriga begränsningar.

a. Tillåtna motparter

Tillåtna motparter vid tecknande av kreditlöften och derivatinstrument är skandinavisk motpart med rating om antingen minst A- (S&P) eller minst A3 (Moody's) eller annan motpart med rating om antingen minst A (S&P) eller minst A2 (Moody's). Om en motparts långfristiga rating sänks med ett steg under Lidköpings ratingkrav ska kommunstyrelsen informeras så snart som möjligt. Om en motparts långfristiga rating sänks med mer än ett steg under Lidköpings ratingkrav ska beslutsunderlag avseende följande upprättas och föredras kommunstyrelsen:

- Utnyttjande av kreditlöften hos denna motpart samt upphandling av nya kreditlöften hos annan motpart.
- Överföring av derivat med positiva marknadsvärden hos denna motpart till annan motpart.

Kommunstyrelsen beslutar om vilka skyndsamma åtgärder som ska vidtas baserat på beslutsunderlaget med hänsyn tagen till vad som är möjligt och rimligt.

b. Övriga begränsningar derivatinstrument

Affärer som innebär att angiven beloppsgräns i nedanstående tabell överskrids får inte genomföras. Beloppsgränsen för nominellt belopp ska beräknas som nettot av förlängande och förkortande positioner mot en enskild motpart. Det största nominella nettobeloppet som uppkommer under utestående positionens livslängd avses.

Med beloppsgränsen för marknadsvärde avses det positiva marknadsvärde som utestående derivat betingar. Marknadsvärdet beräknas som nuvärdet av de framtida betalningsflödena som ett derivatavtal medför. Om detta värde överskrids ska inga nya derivat, som potentiellt kan öka det positiva marknadsvärdet, göras med denna motpart. Utestående derivat behöver dock inte åtgärdas.

Motpartskategori	Max löptid	Nominell beloppsgräns per motpart	Beloppsgräns marknadsvärde per motpart
Skandinavisk motpart	10 år	750 Mkr	225 Mkr
Utomskandinavisk motpart	10 år	300 Mkr	75 Mkr

Tillåtna instrument

- Enkla ränteswappar utan optionsinslag
- Räntetak ("cap")
- Räntegolv ("floor")
- FRA-avtal (framtida ränteavtal)